

HUẾ, ĐẤT THÁNH

Kính thưa Anh Chị em,

Hôm nay, mừng kính Các Thánh Tử Đạo Việt Nam; từ Bắc chí Nam, các Giáo phận đều vui mừng vì hầu hết các Giáo tỉnh đều có các Đấng Tử Đạo tinh hoa của mình. Phần tôi, tôi cũng muốn chia sẻ một đôi nét về những hạt giống tinh hoa tử đạo trên đất mẹ quê tôi, Huế, với một nguyện ước nhỏ rằng, **dẫu đang sống ở Huế, đã đến Huế, hay sẽ đến Huế, Anh Chị em đang nói đến một vùng đất còn có tên là ‘Huế, Đất Thánh’.**

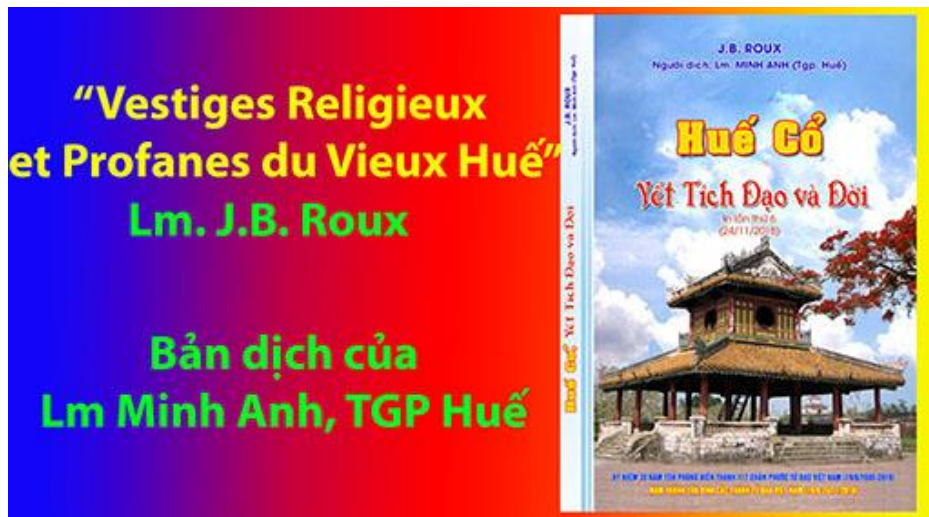
Tôi mạo muội mời Anh Chị em cùng nhìn lại đôi nét tiêu biểu của tử đạo Huế; bởi lẽ, Huế, vốn đã được UNESCO công nhận là di sản văn hoá thế giới, đang sở hữu đó đây những thánh tích sừng sững... thế nhưng, nếu vô tình, hoặc không biết, chúng ta sẽ đến Huế hay cả khi đang ở trên Huế, Huế vẫn mãi chỉ là một cố đô văn vật không hơn không kém như bao nơi khác mà không mang một ý nghĩa thiêng liêng nào khác, **đang khi Huế thực sự là một 'Huế, Đất Thánh'.**

Nói đến Huế là nói đến sông Hương núi Ngự; nói đến Huế là nói đến lăng tẩm chùa chiền; nhưng đối với người công giáo và với một số đông du khách Âu Châu, **nói đến Huế là nói đến một vùng Đất Thánh; ở đó, máu các thánh tử đạo đã nhỏ giọt trên các nẻo đường, ‘đường vào Thành Nội, đường xuống Gia Hội, đường về Bao Vinh...’.**

Với Huế, cha J.B. Roux, một vị thừa sai Paris, một nhà viết sử, trong cuốn sách tiếng Pháp của ngài, **“Vestiges Religieux et Profanes du Vieux Hue”**, vốn đã được người viết dịch ra tiếng Việt với tựa đề **“Huế Cổ, Vết Tích Đạo và Đời”**, có những vần thơ giới thiệu về Huế thế này:

***“Tang thương tràn cả đất thiêng,
Nơi tình chỉ để cho duyên đạo lành,
Dõi nhìn với cả lòng thành,
Mới hay tro bụi long lanh phúc trời,***

*Mới hay dưới những rụng rơi,
Hồn thiêng tử đạo, làn hơi sinh thành”.*

Với tác giả, đất Huế là đất mà phúc trời long
lạnh trong mùn cát, trong bụi đường; đất mà hồn
thiêng các vị tử đạo của Huế đã trở thành làn khí
hà hơi sự sống đức tin cho bao thế hệ cháu con.
Vì thế, **một lần đến Huế là một lần hành hương
'Huế, Đất Thánh'**; một lần trở lại xứ Thần Kinh,

là một lần kính viếng thánh địa bao đấng anh hùng.

Trước hết, Phu Văn Lâu duyên dáng, hình ảnh đầu tiên trên con đường cạnh dòng Sông Hương đập vào mắt chúng ta, mấy ai biết, đó là Nhà Niêm Sắc Chỉ, nơi liệt kê danh sách các tội danh với những hình án dành cho các đấng tử đạo.

Tác giả viết tiếp, “Ở Rôma, nơi mà ngày ngày, bao khách hành **hương mắt nhòa lệ, chân run run, kính cần chạm môi hôn lấy bụi đường, chỉ vì nơi đó, xưa kia, các tông đồ và các vị tử đạo đã đi qua;** thì ở đây, nhờ những khổ đau và máu của cha ông các bạn, **cả một đạo quân vinh thắng của Chúa Kitô đã rảo bước, Huế của các bạn được biết đến với những địa danh rành rành lại càng đáng được trân quý biết bao!**”. Tác giả nói đến các tòa án, nơi các vị tử đạo vừa bị hỏi cung vừa chịu tra tấn,

nổi tiếng là Toà Tam Pháp ngay dưới chân tường thành nội ở cửa Thượng Tứ và cửa Thể Nhơn, nay là nhà lưu niệm một nghệ sĩ.

Tác giả nói đến nhà tù Trấn Phủ dọc đường Xuân 68, cạnh cửa Đông Ba; tác giả nói đến Khám Đường, một ngục thất nổi tiếng nhất của xứ An Nam lúc bấy giờ dưới triều Nguyễn, nơi mà ai đã một lần qua cửa thì chỉ đi ra với một tên đao phủ dẫn đến pháp trường hoặc đã co quắp trong một chiếc quan tài gỗ tạp. Khám Đường đó giờ

đây là trường Tiểu Học Tây Lộc ở 117 đường
Trần Quốc Toản.

Tác giả nói đến các pháp trường, đó là Cống Chém An Hòa, nay vẫn còn bằng địa danh nằm cạnh cây xăng An Hoà; một pháp trường nổi tiếng khác là Chợ An Hòa, nay là trường Tiểu Học Hương Sơ. Tác giả còn nói đến Bãi Dâu, đồi đá Thợ Đúc và những nẻo đường thành nội, nơi các đấng anh hùng cổ mang gông, chân mang xiềng bị kéo lê đi.

Vị thừa sai còn nói đến cái chết ghê rợn của **cha Marchand Du**, ngài đã phải co ro trong chiếc cũi dài 0,7m, rộng 0,5m được gánh bộ từ Gia Định ra Kinh Đô mất hết 6 tuần, để rồi rạng ngày 30 tháng 11 năm 1835, trước Cửa Ngọ Môn, bầy phát súng thần công nổ rền nhằm quy tụ dân chúng đến để chứng kiến cuộc xét xử; và từ trên vọng lâu, vua **Minh Mạng ném xuống ngọn cờ tuyên án bá đao dành cho ngài; người ta từng xẻo ngài từ mảnh thịt này đến mảnh thịt kia cho đến chết.**

**Cửa Ngọ Môn
nơi Vua Minh Mạng
xét xử Cha Marchand Du**

**Nơi hành quyết
Thánh Marchand Du
(Ảnh chụp 2018)**

Tác giả nói đến cái chết cảm động của **Phaolô Tông Viêt Bường**, người con của làng Phước Quả, Giáo xứ Chính Tòa Phủ Cam, bị

chém ngay trước cổng nhà con gái mình vốn là nàng dâu của làng Phường Đức; mắt ngài hướng về nền nhà thờ Thợ Đức vốn đã bị tàn phá theo lệnh vua, ngài ước ao được chết trên đó. **Nay đền miếu dành cho ngài, nơi đánh dấu ngài bị chém vẫn nằm bên con đường làng Thợ Đức mà người lương kẻ giáo đều kính viếng, khói hương.**

Tác giả nói đến cái chết đẫm tĩnh của quan thái bộc **Micae Hồ Đình Hy** cạnh cầu An Hoà, cụ

chuẩn bị chết với một dáng vẻ quắc thước, áo xống đĩnh đạc, môi ngậm ống điếu.

Tác giả nói đến cái chết náo nùng của người lính trẻ **Anrê Trần Văn Trông** thảo hiếu:

*“Mẹ sao trí con sao trung báy,
Ôi thanh phong lưu lại muôn đời,
Tôi vì Chúa phải đầu rơi,
Rơi vào tay mẹ, con thời toàn quy”.*

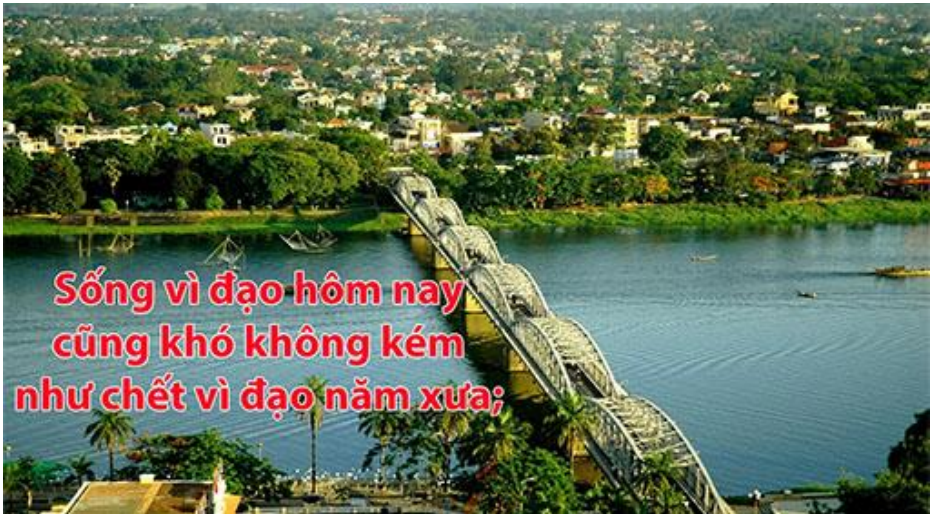
Ngày xưa, **chết không con cũng như chết không toàn thân là bất hiếu**; Anrê Trông chịu chém tại chợ An Hoà, mẹ ngài đưa ngay vạt áo đón lấy chiếc đầu lấm đất và máu của con. Anrê Trông trả hiếu rồi vậy; người thanh niên 21 tuổi đó trả toàn thân cho mẹ, không lỗi bất hiếu! Những vần thơ này cho đến nay vẫn còn được đọc trên văn bia trước mặt nhà thờ Giáo xứ Kim Long. Và còn bao nhiêu vị khác nữa tại các vùng lân cận.

Anh Chị em,

Mừng kính Các Đấng Anh Hùng Tử Đạo Việt Nam, chúng ta biết nói gì đây, một hãy cảm tạ Chúa đã ban cho quê hương chúng ta bao đấng anh hùng như **những hạt giống tinh túy của mỗi miền, mỗi Giáo phận; cách riêng, 'Huế, Đất Thánh', mảnh đất Thần Kinh thân yêu này,** với những hạt giống tốt gieo vào lòng đời, trong đó có các vị thừa sai và cả các bậc tổ tiên chúng ta. Chính nhờ công phúc và máu của các ngài,

đồng lúa Giáo Hội Việt Nam ngào ngạt hương thơm đang trở đồng ngậm sữa trên dải đất chữ 'S' này. **Sống vì đạo hôm nay cũng khó không kém như chết vì đạo năm xưa;** vì thế, để trung thành với Chúa, với Tin Mừng, chúng ta phải chọn lựa quyết liệt mỗi ngày. **Những chọn lựa đó cũng đau đớn không kém những khổ hình cha ông chúng ta đã chịu, những hy sinh vì Tin Mừng đó cũng khiến tim chúng ta rỉ máu không kém bá đao.**

Chúng ta có thể cầu nguyện,

“Lạy Chúa Giêsu, Đấng Anh Hùng Tử Đạo, mẫu mực của bao đấng anh hùng, **Các Thánh Tử Đạo chỉ chọn lựa một lần; xin cho con can đảm chọn Chúa mỗi ngày, hầu trở nên thánh thiện và xứng danh với người con của ‘Huế, Đất Thánh’; lạy các Thánh Tử Đạo Việt Nam, xin cầu cho chúng con**”, Amen.

*Kính mời Anh Chị em đọc tác phẩm **HUẾ CỔ, VẾT TÍCH ĐẠO VÀ ĐÒI**, với hai bản đồ Huế Cổ và những hình ảnh của các địa danh khác đã được Google Map định vị; đây là bản được cập nhật cho lần in thứ 6, năm 2018.*

<http://tonggiaophanhue.net/muc-vu/van-hoa/toan-bo-tap-sach-hue-co-vet-tich-dao-va-doi/>

(lời nhắn: mọi người đều có thể yêu cầu được nhận bài suy niệm ngắn gọn tương tự của

cùng tác giả **trong mỗi ngày**, xin liên lạc qua email: minhanhhue06@gmail.com – xin cảm ơn).

Lm. MINH ANH, TGP. HUẾ